

Зміст

Передмова.....	5
РОЗДІЛ 1. Науковий менеджмент: історія та сучасні підходи.....	8
1.1. Історія управління в Україні.....	8
1.2. Передумови виникнення науки управління.....	34
1.3. Основні сучасні наукові школи.....	52
Контрольні запитання.....	87
Питання для поглибленого вивчення.....	88
Література.....	88
РОЗДІЛ 2. Сучасні підходи до професіоналізації праці менеджерів в органах державного управління.....	94
2.1. Місце та роль менеджера в організації діяльності державних органів України.....	94
2.2. Добір менеджерів в органах державного управління.....	120
2.3. Підготовка менеджерів державних органів для ефективної організаційної діяльності.....	136
Контрольні запитання.....	149
Питання для поглибленого вивчення.....	150
Література.....	150
РОЗДІЛ 3. Шляхи вдосконалення менеджменту персоналу державних органів.....	152
3.1. Підходи до добору та організації роботи з персоналом (аналіз світового та вітчизняного досвіду).....	152
3.2. Менеджмент і раціональне використання персоналу.....	170
3.3. Формування менеджером команди для досягнення поставлених цілей.....	187
Контрольні запитання.....	210
Питання для поглибленого вивчення.....	210
Література.....	210

Зміст

Передмова.....	5
РОЗДІЛ 1. Науковий менеджмент: історія та сучасні підходи.....	8
1.1. Історія управління в Україні.....	8
1.2. Передумови виникнення науки управління.....	34
1.3. Основні сучасні наукові школи.....	52
Контрольні запитання.....	87
Питання для поглибленого вивчення.....	88
Література.....	88
РОЗДІЛ 2. Сучасні підходи до професіоналізації праці менеджерів в органах державного управління.....	94
2.1. Місце та роль менеджера в організації діяльності державних органів України.....	94
2.2. Добір менеджерів в органах державного управління.....	120
2.3. Підготовка менеджерів державних органів для ефективної організаційної діяльності.....	136
Контрольні запитання.....	149
Питання для поглибленого вивчення.....	150
Література.....	150
РОЗДІЛ 3. Шляхи вдосконалення менеджменту персоналу державних органів.....	152
3.1. Підходи до добору та організації роботи з персоналом (аналіз світового та вітчизняного досвіду).....	152
3.2. Менеджмент і раціональне використання персоналу.....	170
3.3. Формування менеджером команди для досягнення поставлених цілей.....	187
Контрольні запитання.....	210
Питання для поглибленого вивчення.....	210
Література.....	210

РОЗДІЛ 4. Напрями використання технологій наукового менеджменту

4.1. Технології наукового менеджменту в органах державного управління.....	213
4.2. Використання інформаційних та науково-технічних технологій менеджменту в органах державного управління.....	233
4.3. Менеджмент у прийнятті організаційних рішень в органах державного управління.....	244
Контрольні запитання.....	260
Питання для поглибленого вивчення.....	260
Література.....	260
Висновки.....	263
Список використаних джерел.....	265
Практикум.....	283
Ділова гра: загальні методичні положення.....	283
Ділова гра як метод навчання.....	284
Мета використання ділової гри в навчальному процесі.....	284
Ділові ігри і добір кадрів.....	285
Рольові й імітаційні ігри: питання співвідношення.....	286
Класифікація рольових та ділових ігор.....	287
Загальнотеоретичні засади конструювання ділової гри: мета, структура, умови реалізації, графічна модель, взаємодії учасників, система оцінювання та підсумки.....	288
Підготовка студентів-юристів до сценарних ділових ігор з курсу «менеджмент у державному управлінні» (схематичний виклад методичного матеріалу).....	295
Глосарій.....	303

РОЗДІЛ 4. Напрями використання технологій наукового менеджменту

4.1. Технології наукового менеджменту в органах державного управління.....	213
4.2. Використання інформаційних та науково-технічних технологій менеджменту в органах державного управління.....	233
4.3. Менеджмент у прийнятті організаційних рішень в органах державного управління.....	244
Контрольні запитання.....	260
Питання для поглибленого вивчення.....	260
Література.....	260
Висновки.....	263
Список використаних джерел.....	265
Практикум.....	283
Ділова гра: загальні методичні положення.....	283
Ділова гра як метод навчання.....	284
Мета використання ділової гри в навчальному процесі.....	284
Ділові ігри і добір кадрів.....	285
Рольові й імітаційні ігри: питання співвідношення.....	286
Класифікація рольових та ділових ігор.....	287
Загальнотеоретичні засади конструювання ділової гри: мета, структура, умови реалізації, графічна модель, взаємодії учасників, система оцінювання та підсумки.....	288
Підготовка студентів-юристів до сценарних ділових ігор з курсу «менеджмент у державному управлінні» (схематичний виклад методичного матеріалу).....	295
Глосарій.....	303

Передмова

З моменту проголошення незалежності Україна опинилася в нових соціально-економічних і політичних умовах, у новому правовому просторі. Перед державою постала потреба вироблення загальних основ розвитку державності, суттю яких виступає ст. 5 Конституції України: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування». Необхідно створити такі державні органи, які б діяли не лише в інтересах держави, а, передусім, в інтересах громадян України.

Адміністративно-правова реформа, яка відбувається в Україні, має ґрунтуватися на сучасних досягненнях науки та досвіді вітчизняних і зарубіжних державних органів. Створення оновлених органів державного управління, що діють на основі законодавства суверенної держави, необхідність удосконалення роботи з персоналом, втілення досягнень науки в практичну діяльність, уміння ефективно працювати в кризових ситуаціях – це проблеми, які сьогодні необхідно вирішувати. А в перспективі – через удосконалення організаційної діяльності у державних органах та вдосконалення взаємодії з громадськістю на засадах взаємоповаги та співпраці – досягти підвищення ефективності у їх роботі. Реалізація цього завдання неможлива без ґрунтовної розробки організаційно-правових основ менеджменту в органах державного управління.

Дискусія, яка точиться навколо поняття «управління» і «менеджмент», спонукає до творчого пошуку представників різних напрямків науки – економістів, юристів, істориків та філософів. Аналіз доробку як вітчизняних, так і зарубіжних авторів свідчить про значущість цього питання і для науки, і для практичної діяльності.

Менеджмент у державному управлінні перебуває на стадії розвитку. Нормативно-правову базу організаційно-керівної діяльності складають нормативні акти, які базуються на застарілих командно-адміністративних підходах. В основі управління діяльністю державних органів переважно лежить принцип єдиноначальства, який веде до авторитаризму. Натомість основою менеджменту є координаційний під-

Передмова

З моменту проголошення незалежності Україна опинилася в нових соціально-економічних і політичних умовах, у новому правовому просторі. Перед державою постала потреба вироблення загальних основ розвитку державності, суттю яких виступає ст. 5 Конституції України: «Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування». Необхідно створити такі державні органи, які б діяли не лише в інтересах держави, а, передусім, в інтересах громадян України.

Адміністративно-правова реформа, яка відбувається в Україні, має ґрунтуватися на сучасних досягненнях науки та досвіді вітчизняних і зарубіжних державних органів. Створення оновлених органів державного управління, що діють на основі законодавства суверенної держави, необхідність удосконалення роботи з персоналом, втілення досягнень науки в практичну діяльність, уміння ефективно працювати в кризових ситуаціях – це проблеми, які сьогодні необхідно вирішувати. А в перспективі – через удосконалення організаційної діяльності у державних органах та вдосконалення взаємодії з громадськістю на засадах взаємоповаги та співпраці – досягти підвищення ефективності у їх роботі. Реалізація цього завдання неможлива без ґрунтовної розробки організаційно-правових основ менеджменту в органах державного управління.

Дискусія, яка точиться навколо поняття «управління» і «менеджмент», спонукає до творчого пошуку представників різних напрямків науки – економістів, юристів, істориків та філософів. Аналіз доробку як вітчизняних, так і зарубіжних авторів свідчить про значущість цього питання і для науки, і для практичної діяльності.

Менеджмент у державному управлінні перебуває на стадії розвитку. Нормативно-правову базу організаційно-керівної діяльності складають нормативні акти, які базуються на застарілих командно-адміністративних підходах. В основі управління діяльністю державних органів переважно лежить принцип єдиноначальства, який веде до авторитаризму. Натомість основою менеджменту є координаційний під-

хід до здійснення керування, суттю якого є демократичні принципи: колегіальності, делегування повноважень, мотивації персоналу.

У сьогоденні умовах розвитку громадянського суспільства та побудови правової держави керівники державних органів повинні знати і вміти застосовувати на практиці методи наукового менеджменту, а також мати знання з психології, політології та інших сфер науки. Поєднання теоретичних і практичних знань та рекомендацій стосовно керування організацією або колективом маємо в такій галузі науково-прикладних знань, як науковий менеджмент. На жаль, при підготовці спеціалістів для роботи у державних органах ще недостатньо уваги приділяється вивченню менеджменту, однак саме він дав життя цілій системі знань для здійснення ефективного керування діяльністю різних організаційних систем.

Внаслідок вивчення та впровадження у практичну діяльність державних органів основ менеджменту в таких провідних країнах світу, як США, Японія, Франція, Німеччина, Англія, Італія вдалося досягти високого рівня розвитку в усіх галузях суспільно-політичного життя. Сьогодні країни, що розвиваються швидкими темпами, – Китай, Південна Корея та інші – своєму успіхові в багатьох галузях державного будівництва завдячують умілому використанню методик, розробок наукового менеджменту.

Таким чином, менеджмент в органах державного управління – це, по-перше, сучасна комплексна система навчання, добору та просування по службі державних службовців, що базується на поєднанні сучасних психологічних та педагогічних технологій, що мають якість, необхідні для найбільш оптимального й досконалого здійснення організаційної діяльності в державних органах; по-друге, ефективне функціонування організаційно-правової системи забезпечення діяльності персоналу державних органів, що ґрунтується на концепції постійного вдосконалення якості виконання функціональних обов'язків та зростання рівня задоволення соціальних потреб державних службовців; по-третє, оптимальна діяльність державних органів, основою якої є стратегія ефективності, спрямована на підвищення якості обслуговування населення, що базується на передових методах наукового менеджменту, досягненнях в інших галузях науки й правових нормах українського законодавства.

Впровадження в теорію й практику організації діяльності державних органів концепції «менеджменту» означає не просто зміну назв, а

хід до здійснення керування, суттю якого є демократичні принципи: колегіальності, делегування повноважень, мотивації персоналу.

У сьогоденні умовах розвитку громадянського суспільства та побудови правової держави керівники державних органів повинні знати і вміти застосовувати на практиці методи наукового менеджменту, а також мати знання з психології, політології та інших сфер науки. Поєднання теоретичних і практичних знань та рекомендацій стосовно керування організацією або колективом маємо в такій галузі науково-прикладних знань, як науковий менеджмент. На жаль, при підготовці спеціалістів для роботи у державних органах ще недостатньо уваги приділяється вивченню менеджменту, однак саме він дав життя цілій системі знань для здійснення ефективного керування діяльністю різних організаційних систем.

Внаслідок вивчення та впровадження у практичну діяльність державних органів основ менеджменту в таких провідних країнах світу, як США, Японія, Франція, Німеччина, Англія, Італія вдалося досягти високого рівня розвитку в усіх галузях суспільно-політичного життя. Сьогодні країни, що розвиваються швидкими темпами, – Китай, Південна Корея та інші – своєму успіхові в багатьох галузях державного будівництва завдячують умілому використанню методик, розробок наукового менеджменту.

Таким чином, менеджмент в органах державного управління – це, по-перше, сучасна комплексна система навчання, добору та просування по службі державних службовців, що базується на поєднанні сучасних психологічних та педагогічних технологій, що мають якість, необхідні для найбільш оптимального й досконалого здійснення організаційної діяльності в державних органах; по-друге, ефективне функціонування організаційно-правової системи забезпечення діяльності персоналу державних органів, що ґрунтується на концепції постійного вдосконалення якості виконання функціональних обов'язків та зростання рівня задоволення соціальних потреб державних службовців; по-третє, оптимальна діяльність державних органів, основою якої є стратегія ефективності, спрямована на підвищення якості обслуговування населення, що базується на передових методах наукового менеджменту, досягненнях в інших галузях науки й правових нормах українського законодавства.

Впровадження в теорію й практику організації діяльності державних органів концепції «менеджменту» означає не просто зміну назв, а

введення до теорії управління та адміністративного права й процесу цілого комплексу нових підходів та поглядів на діяльність керівників, роботу з персоналом, діяльність державних органів України. Але вони повинні ґрунтуватися не на рішеннях тих або інших осіб, наділених владою, а на вивірених, науково обґрунтованих рекомендаціях та по-ложеннях, розроблених провідними науковцями нашої країни. Споді-ваємося, що дослідження організаційно-правових основ менеджменту в органах державного управління сприятиме його реформуванню у на-прямку демократизації, професійного зростання, зменшення формаліз-му, бюрократизму та авторитаризму в діяльності керівних структур.

введення до теорії управління та адміністративного права й процесу цілого комплексу нових підходів та поглядів на діяльність керівників, роботу з персоналом, діяльність державних органів України. Але вони повинні ґрунтуватися не на рішеннях тих або інших осіб, наділених владою, а на вивірених, науково обґрунтованих рекомендаціях та по-ложеннях, розроблених провідними науковцями нашої країни. Споді-ваємося, що дослідження організаційно-правових основ менеджменту в органах державного управління сприятиме його реформуванню у на-прямку демократизації, професійного зростання, зменшення формаліз-му, бюрократизму та авторитаризму в діяльності керівних структур.